

Doopsgezinde Gemeente Holwerd-Blija-Ternaard

31 december 2020

Voorganger: ds. Rob B. Workel

Liturgie voor een huisdienst, enkele tips¹:

Welkom zuster, broeder, aan jou, u, jullie. Deze ‘dienst op papier’ is vanwege ‘corona’ een alternatief voor onze gewone gezamenlijke dienst op de zondagmorgen in de Vermaning.

Overweeg deze huisdienst op het gewone tijdstip te houden op de zondagmorgen om 10:00 uur. Dat verbindt de eenheid: als we dezelfde teksten beleven wordt de afstand minder groot.

Overweeg om van tevoren één (of twee) c.d.(‘s) met (religieuze) muziek te kiezen: één om mee te beginnen en één om aan het slot mee te eindigen.

Zo kunt u ook een kaars met lucifers klaarzetten.

Wanneer u met zijn tweeën bent, kunt u de liturgische en de liedteksten (als een gedicht) om en om voorlezen. De liederen mag u uiteraard ook zingen, of alles in stilte overdenken.

Overweeg of er een onderdeel is, waarbij u zou willen staan.

Na afloop is er de gebruikelijke collecte. Deze wordt door uw gemeente ingevuld. Tip: vermeld alvast het bankrekeningnummer, zodat u uw collecte gemakkelijk kunt overmaken. Zie op de laatste bladzijde. Zo zorgen we ook in dezen voor continuïteit.

Op de laatste bladzijde is er eventueel ook pastoraal nieuws te vinden.

En dan is er koffie.

U een goede dienst, vrede en alle goeds toewensend,
in verbondenheid

¹ Deze orde van dienst is geïnspireerd door het doopsgezinde dienstboek *De gemeente komt samen* (1998).

De gemeente komt in gedachte samen

Muziek van c.d.

Ontsteken van een kaars

Jezus zei: Ik ben het licht der wereld, wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben. (Joh.8:12)

Dit licht, dat met Pasen ontstoken is, steken we opnieuw aan, omdat wij op willen staan en vernieuwde mensen willen zijn door de Geest van God die ons samenbrengt en draagt.

Mag Gods Geest ook in dit uur ons deel zijn.

Zingen of lezen van lied 283

Een moment van stille inkeer om in gedachten bij de broeders en de zusters te zijn
Bemoediging, in verbondenheid met allen
Op deze laatste dag van het jaar zijn we ook samen

.....in de naam van God

die hemel en aarde gemaakt heeft

die trouw is tot in eeuwigheid

en die het werk van zijn handen niet loslaat.

Zingen of lezen van lied 90a

Bijbellezing

Prediker 3:1-15

Mattheüs 2:13-15,19-23

Toespraak

Oudejaarsavond. Nog 1 x samenkomen. Is het een moment van bewustzijn dat het leven voorbijgaat? Weer een jaar voorbij. Het laatste blaadje gaat van de scheurkalender. De nieuwe hangt er misschien al onder. Maar 2020 is af, is voorbij, het jaar is op.

Als je iemand vraagt naar de leeftijd zegt die: Ik ben 88, of 58, of 28, of 8 jaar. We kijken altijd naar de tijd die we gehad hebben, die achter ons ligt. Maar leeftijd heeft ook te maken met wat je nog krijgt, wat je nog tegoed hebt. En vooral, wat je ervan weet te maken. Van onze levenstijd moeten we "lééf-tijd" zien te maken. In Zutphen in één van de verzorginghuizen waar ik kwam, hing in de hal een bordje: "Elke tijd is lééf-tijd". Vandaag is de eerste dag van de rest van je leven!!!!

Dat vond ik een mooie vondst die spreuk. Misschien kent u hem wel.

Van Huub Oosterhuis, de bekende dichter en liedschrijver, staat nu ook lied 845 in het liedboek: "Tijd van leven". Dat gedicht is geïnspireerd op het boek Prediker.

Tijd van vloek en tijd van zegen,

tijd van droogte, tijd van regen,

dag van oogsten, tijd van nood,

tijd van stenen, tijd van brood.

Het leven is vol tegenstellingen, van positieve en negatieve dingen, van licht en donker, dagen en nachten. Het hoort er allemaal bij. Het maakt ons leven rijker en dieper. Oh, ja, lastiger ook soms. Het jaar dat voorbijging, 2020, bracht vreugde en verdriet, succes en soms teleurstelling. Maar de tijd staat niet stil. Een nieuw jaar staat weer voor de deur en dat zal dit jaar niet met veel lawaai en geknal worden ingeluid. Of is er nog wat over in Veen en Staphorst? Waarom normaal gesproken zoveel herrie bij de overgang naar een nieuw jaar? Is dat misschien om onze angst te verbergen? Iets nieuws brengt ook onzekerheid met zich mee. Wat vreemd is voelen we soms als bedreigend, onheilspellend. Net als Herodes die niet wist wat ie met Jezus aanmoest. De kindermoord in Bethlehem. De tocht naar Egypte en terug. Egypte als plaats van chaos en moeite, Jezus moest ook, net als het volk Israël, eerst naar Egypte en dan terug naar het beloofde land. Matteüs schreef zijn boek namelijk voor Joodse toehoorders.

Niemand is zeker van wat hem/haar in de toekomst zal overkomen. Heel stoer, met veel lawaai gaan we het nieuwe jaar tegemoet. Net als je in een donker bos loopt, waar je luid gaat zingen of praten. Zo kun je je eigen onzekerheid camoufleren. Met stenen tikken in Roemenie om beren op een afstand te houden.

Tijd van leven, dat is iets wat je krijgt. In Twente zeggen we "Hee is oet de tiet." Dus leven is tijd, sterven is uit de tijd, grappige uitdrukking, die precies zegt wat het is. De klok van het leven staat stil. Is uitgetikt.

Tijd van leven. Ongevraagd heb je het leven gekregen. Niet alleen bij je geboorte krijg je het leven, we krijgen het eigenlijk elke dag opnieuw. Mensen zeggen het soms: Als ik nog tijd van leven krijg..... Ergens leeft het besef dat het leven ons maar “gegeven” is, we kunnen het niet maken of kopen, niet verdienen, al denken sommigen van wel.

Toch is het leven niet passief afwachten, willoos alles over je heen laten komen. Dan word je geleefd. Dan bepalen omstandigheden of anderen wat er met je gebeurt. Maar in zekere zin ben je toch zelf architect van je eigen leven. Je kunt er zelf een bepaalde vorm aan geven. Je kunt ruimte scheppen voor jezelf en voor anderen. Ruimte voor God. Dat is de eigenlijke levenskunst om in allerlei omstandigheden zelf richting en zin te geven aan je leven. Veel mensen verwachten altijd alles van anderen, anderen moeten zin en inhoud aan je leven geven. Je hebt geen leven meer als je je leven altijd door anderen laat bepalen. Als je altijd van anderen laat afhangen wat je zult doen. Dan word je een marionet of een robot. Maar gelukkig hebben we andere mogelijkheden in ons. Mogelijkheden om je in te leven in je situatie. Mogelijkheden om je uit te leven in iets wat je graag doet. Je hebt mogelijkheden om weer op te leven na een periode van inzinking of pech. Mensen kunnen her-leven, opnieuw tot leven komen na een tijd van zware klappen of uitzichtloosheid. Corona gaat voorbij!!!! Een jaarwisseling is de kans om daar weer blijk van te geven. Elk mens kan meeleven met anderen, zoals Jezus gedragen werd door Jozef en Maria op hun vluchtroute naar Egypte.

Het gedicht en lied van Huub Oosterhuis, waar we zojuist al het begin van hebben gelezen, eindigt aldus:

Wie aan dit bestaan verloren
nieuw begin heeft afgezworen
wie het houdt bij wat hij heeft
sterven zal hij ongeleefd.
Tijd van leven om met velen
brood en ademtocht te delen-
wie niet geeft om zelfbehoud
leven vindt hij honderdvoud.

Leven is ook sterven, opnieuw beginnen, nieuwe wegen ingaan. Wie krampachtig vast wil houden wat hij heeft, die glipt het zo uit de handen, hij verliest het. Maar wie niet geeft om zelfbehoud, leven zal hij honderdvoud. Dat is de oude levenswet van de graankorrel. Die moet in de aarde vallen en sterven....

En zo wordt het een levenskiem voor nieuw leven. Zo is het met Jezus, die geboren is en als kind al vlucht naar Egypte. Telkens wordt hij ook later door de machten gezocht. Hij gaat er tegenin en hij leidt zijn eigen leven en beantwoordt daarmee aan Gods beeld. Daarom geeft hij nieuw leven. Die tijd van leven, om mens te worden naar Gods beeld, die hebben we nodig. Wij oefenen ons daar in, dat gebeurt al jaren en eeuwen in de kerken, overal op deze wereld. En dat gebeurt hier, waar we samen zijn om te oefenen. We zijn hier dan ook samen voor een godsdienstoefening. Het goede leven komt ons niet aangewaaid. Daar is oefening voor nodig, bewustmaking. In ons samenzijn hier mogen we inspiratie en energie opdoen voor het samen delen in het gewone leven. Jezus heeft het ons voorgedaan en het ons als een opdracht meegegeven om in zijn voetsporen te gaan. Achter hem aan. Jezus wekt ons op om telkens het nieuwe leven te zoeken .

Elke tijd is leef-tijd. Het wekt ons op om niet bij het oude stil te blijven staan, maar de “tijd van leven” goed te gebruiken. Natuurlijk terugkijken op zijn tijd, maar niet vergeten dat we ook vooruit mogen kijken, en voor vandaag en morgen en weer een heel nieuw jaar lang, leven mogen verwachten. Laten we de Heer van het leven danken voor de tijd van leven die Hij ons geeft. AMEN

Stilte/muziek

Dankgebed en voorbeden, stilte en het Onze Vader

Wij bidden u God, voor mensen ver weg, die lijden aan de dreiging van oorlog en geweld. Wij bidden voor Israëlieten en Palestijnen, dat zij, in wezen broedervolkeren, ooit de weg van de vrede kunnen inslaan.

Wij bidden u God, voor de mensen die zonder werk zijn, voor hen die zich zorgen maken over hun gezondheid, voor hen die lijden aan de armoede die ook in ons land steeds grotere vormen aanneemt. Voor hen allen bidden wij: weest bij hen en gebruik als het kan ook ons daarbij.

Wij bidden u God, voor allen die de weg naar andere mensen niet meer kunnen vinden. Voor hen die in onmin leven, zomaar overkomen. Voor hen die het afgelopen jaar zoveel hebben meegemaakt, dat ze blij zijn dat er een nieuw jaar begint, met nieuwe mogelijkheden. Voor hen bidden wij weest bij hen.

Voor allen die juist in deze dagen herinnert worden aan dierbaren die zijn overleden bidden wij: geef hen de moed om in dankbaarheid terugziende, toch de toekomst voor ogen te houden. Geef hen daartoe de kracht en de moed. Weest bij hen God en gebruik als het kan ook ons daarbij

Tot slot bidden wij persoonlijk in stilte voor diegenen waarvan wij de namen aan u voor willen leggen. STILTE

Voor hen allen bidden wij : weest bij hen en gebruik als het kan ook ons daarbij.

Wij bidden met de woorden die Jezus ons leerde:

Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd uw koninkrijk kome, uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

En leidt ons niet in verzoeking
maar verlos ons van den boze
want van u is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. AMEN.

Zingen of lezen van lied 513

Eventueel doven van de kaars met de woorden

Jezus laat ons weten dat hij het licht der wereld is,
maar hij geeft ook ons de opdracht dat te zijn.
Laten we ons licht dan laten schijnen
voor iedereen om ons heen en
God daarbij om zijn zegen vragen:

Gebed om zegen, bijvoorbeeld *St. Patrick* (eventueel staande)

Ene God, ga ons voor, om ons de juiste weg te wijzen
wees achter ons, om ons te beschermen tegen gevaar
onder ons, zodat we nooit ten onder kunnen gaan
in ons, om ons te troosten als we verdriet hebben
naast ons, als een beschermende muur, wanneer anderen over ons vallen
boven ons zijn om ons te zegenen.

Zo zegene ons God, vandaag, morgen en al de dagen van ons leven, in eeuwigheid –
Amen

Muziek

Collecte, zie bij mededelingen

Pastoraal

BIJVOORBEELD Zuster/broeder NN is inmiddels uit het ziekenhuis ontslagen en herstelt thuis.

BIJVOORBEELD Wij zijn blij met de geboorte van NN ...

BIJVOORBEELD Bel en mail elkaar, stuur een kaartje, en bid om genezing en gezondheid voor broeders en zusters, en voor vele anderen om ons heen en veraf, voor werkers in de zorg, de vele vrijwilligers en voor de overheid. Waar het kan bied je diensten aan voor hen die meer aandacht nodig hebben, bijvoorbeeld boodschappen halen.

Mededelingen

Volgende week zondag wordt de huisdienst verzorgd door ds. Tjitske Hiemstra, voorganger van de doopsgezinde gemeente Leeuwarden. Op zondag 10 januari gaat ds. Pieter Post voor in een live televisiedienst van Omrop Fryslân. Aanvang 10:00 uur en een herhaling om 12:00 uur.

BIJVOORBEELD Alle diensten en bijeenkomsten zijn opgeschort voor onbepaalde tijd. Onze gemeente volgt de landelijke richtlijnen aangaande de volksgezondheid.

BIJVOORBEELD Er zijn ook leden en vrienden die geen email hebben. Gelieve deze huisdienst bij hen te bezorgen, of af te spreken dat het wordt opgehaald.

BIJVOORBEELD De collecte is vandaag bestemd voor:

BIJVOORBEELD Uitvaarten mogen in beperkte kring worden gehouden. Wij zullen iedereen op de hoogte brengen wanneer er een sterfgeval is. U wordt dan uitgenodigd om thuis op het tijdstip van de uitvaart een kaars aan te steken en daarbij de naam van de overledene uit te spreken; stil te worden; lied 961 te lezen of te zingen (zie hieronder), en het Onze Vader te bidden.

Niemand leeft voor zichzelf
niemand sterft voor zichzelf.
Wij leven en sterven voor God onze Heer,
aan Hem behoren wij toe.

BIJVOORBEELD Volgende week zondag ontvangt u weer een huisdienst van ds. NN.